

[Christmas Møller.]

og 31. Januar 1933, da Lockoutloven, som Indledning til det store Forlig behandledes, gjorde han Indtryk af at være noget af det kaadeste, jeg har set i Rigsdagen til Dato, og derfor synes jeg slet ikke, det ærede Medlem Hr. Alsing Andersen kan udtrykke sig paa den Maade, han gjorde.

Endelig bør man ikke glemme, hvad der skete i Rigsdagssamlingen 1918—19 — jeg beder om Tilladelse til et ganske kort Citat —, da vi havde den store Februar-Marts Ministerkrise om et Statslaan og om Afvikling af 7. August-Loven. Da blev der fremsat et Forslag til Beslutning af Landstinget; blandt dem, der stillede dette Forslag, var der mit Partis daværende Formand Hr. Piper, der var Venstres Formand Jørgen Pedersen, der var Ole Hansen, senere Landstingets Formand, der var Døcker, nuværende Næstformand i den konservative Landstingsgruppe, og andre, og Slutningen af dette Forslag til Beslutning lød saaledes:

„Landstinget beslutter ligeledes at udtale, at Tinget under de tilstedeværende Forhold vil være beredt til at vedtage Statslaansforslaget, saafremt Ministeriet efter en Appel til Vælgerne gennem en Opløsning af Folketinget paa ny fremsætter Forslaget.“

Det var naturligvis en situationspræget Udtalelse, men det var ogsaa en Udtalelse af Vægt, thi det ligger i den, at hvis Ministeriet havde prøvet Valgets Vej og fortsat var Ministerium, altsaa havde vundet, vilde Landstinget tage betydeligt Hensyn hertil; i denne Udtalelse sagde man, at man vilde bøje sig for Regeringen, bøje sig for Folketingsvalgerne.

Hvis vi ser paa Valget den 16. November 1932, hvem er det saa egentlig, der kan tale klarest og renest om dette Valg? Er det Statsministeren, der talte om Bedrageri den 15. November, eller vi, Oppositionspartierne, som gik til Valg paa Valutacentralens Ophævelse eller i hvert Fald grundige og betydningsfulde Nedsikring; men som efter Valget den 16. November bøjede os, erkendende, at ved Afgørelsen af et Valgets Spørgsmaal maatte der tages betydningsfuldt Hensyn til det nylig stedfundne Valg. Ja, jeg tror, jeg har Lov til at sige, at saadanne Betragtninger med Rette kunde gøres gældende fra vor Side.

Men naar det ærede Medlem Hr. Krag ud fra antagelig disse og mange andre Betragtninger lidt ringeagtende siger som saa: det, det gælder om for de nuværende Regeringspartier, er at faa et Forfatningsforslag for — saaledes som en afdød betydelig

Politiker har sagt — at have noget at rumle paa, saa er jeg ikke helt sikker paa, at denne det ærede Medlem Hr. Krags Betragtning er saa gennemtænkt, som Betragtninger kan være hos det ærede Medlem. Jeg tror nemlig, man har Lov til at sige, at vi har Erfaring for, at Forfatningskamp radikaliserer. Jeg tror, at man maa være klar over, at Regeringen maaske netop tænker som saa, at naar en Række af dens forskellige Standpunkter over for økonomisk Politik og offentlig Økonomi er ved at bryde sammen, saa er det værdifuldt og næsten i Tilslutning til, i Fortsættelse af den uhyre lange og gølge Forfatningskamp, der har været her i Landet, at faa en saadan igen. Man gaar ikke den historiske Sandhed for nær og generer heller ikke Partiet, hvad jeg nødig vilde, naar jeg siger, at Venstre, J. C. Christensen, maatte anvende sine bedste Aar efter 1901 til at afradikaliserer sit Venstrereformparti, som var blevet radikaliseret i Forfatningskampens Dage. Dette er Betragtninger, som det dog maaske ogsaa kunde være forstandigt at føre frem.

Jeg tror paa den anden Side, man maa sige til Regeringen, at den ikke kan stille Tingene op, saaledes som den har gjort det. I hvert Fald maa Statsministeren dog sikkert kunne erkende, at da han havde faaet sit oprindelige Afrustningsforslag paa de 7 Mill. Kr. eller 11 Mill. Kr. vedtaget i 1924—25, da han første Gang lod en Forsvarsminister forelægge det, saa var det ganske heldigt, at han over for dette havde Landstinget, som sagde nej. Jeg siger altsaa, at egentlig burde Forslaget sendes tilbage til Statsministeren med Besked om, at han skulde gøre sit Arbejde bedre, at han, hvis han ønskede en virkelig dybtgaaende og alvorlig Forhandling om denne Sag, burde komme med et nyt Forslag, saaledes at Forhandling herom kunde ske.

Man kan heller ikke bestride, at den Tale, som ogsaa har lydt fra vor Side om et vist Værn for Mindretal, hvilket Værn ofte indgaar i Organisationers Love, saaledes som de gør det i Fagforeningernes med Krav om den kvalificerede Majoritet, vilde det være naturligt og rimeligt, at man fra Statsministerens Side havde taget Hensyn til i Forslaget. Dette siger vi for vort Vedkommende altsaa for det første til den høje Regering. Og dernæst henviser vi endvidere til, at, som jeg udtrykte det under første Behandling af Finansloven, et effektivt Tokammer-System er vort Ønske i Overensstemmelse med mit Partis Landsraadmødes Udtalelse for nylig. Jeg for